

Landbruget vil de kommende år formentlig blive ramt af yderligere forhøjelser af bidragssatserne. Arkivfoto: Janus Engel/Polfoto

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Den Europæiske
Landbrugsfond for Udvikling
af Landdistrikterne

Naturerhverv.dk

Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)

Landmænd skal betale milliardregning for finanskrisen

REALKREDITLÅN: Landbrugets bidragssatser er fordoblet under krisen og fortsætter op. Det koster erhvervet milliarder og fastlåser landmænd i krisen.

LARS ATTRUP
lars.attrup@jp.dk

Trods rekordhøj driftsindtjening tvinges danske landmænd til at betale højere og højere bidragssatser på deres realkreditlån.

Alene stigningen i bidragssatserne fra 2012 til 2013 har kostet landmændene 235 mio. kr. Erhvervets totale årlige udgifter til bidrag er nu 1,4 mia. kr., hvilket er en fordobling i forhold til 2008. Det fremgår af en analyse, som er udarbejdet af Viden-centret for Landbrug, VFL.

Det var forventeligt, at landbrugets bidragssatser ville stige i årene efter 2008, da mange landmænd havde store underskud og stærkt faldende egenkapitaler.

Til gengæld vækker det en vis undren i erhvervet, at re-

alkreditinstitutterne det seneste år er fortsat med at skruer bidragssatserne i vejret, selv om landmændene har haft en historisk høj driftsindtjening.

De stigende bidragssatser gør det vanskeligere for mange landmænd at udnytte højkonjunktoren til at nedbringe gælden og vriste sig fri af krisen.

»Bidragssatserne bliver ved med at stige, og det rammer landmændene bredt. Særligt hårdt rammes den store mellemgruppe af landmænd, som har en rimelig driftsøkonomi, men en relativt stor gæld. Landmænd i denne gruppe rammes af betydelige forhøjelser af bidragssatserne, som gør det endnu vanskeligere at nedbringe gælden og komme fri af krisen,« forklarer erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser, VFL.

Han påpeger, at landmænd i mellemgruppen er afskåret fra at skifte realkreditinstitut. Kun de landmænd, der præsterer de allerbedste resultater, har mulighed for at blive optaget som nye kunder i et realkreditselskab.

I DLR Kredit oplyser direktør Jens Kr. A. Møller, at de bidragssatser, selskabet opkræver hos landmændene, er »lige knap fordoblet siden 2008«.

Skrappe kapitalkrav

»Vores restancer og antallet af tvangsauktioner på landbrug falder, mens erhvervets indtjening øges. Alligevel stiger bidragssatserne, hvilket skyldes, at vi er underlagt skrappe kapitalkrav nu end før krisen. Det er lovbestemt, at vi inden 2019 skal opbygge langt større kapitalreserver,

LANDBRUG

Bidragssatser stiger

- Den gennemsnitlige bidragssats på realkreditlån til landbrug steg i 2013 0,14 procentpoint til 0,95 pct.
- Landbrugets årlige betaling af bidrag på realkreditlån er øget fra 0,7 mia. kr. i 2008 til 1,4 mia. kr. i 2013.
- I 2007 - 2012 har landmændene betalt 7 mia. kr. i administrationsbidrag på realkreditlån. Landbruget har i samme periode påført realkreditselskaberne tab på 0,5 mia. kr.
- Der bliver stadig større forskel på, hvor meget den enkelte landmand betaler i bidrag. 14 pct. af landmændene betalte over 1,2 pct. i 2013.

og en af vejene til det er at hæve bidragssatserne,« siger Jens Kr. A. Møller.

Han adværer om, at alternativet til høje bidragssatser kan være endnu mere ubehageligt:

»Før får vi ikke at opbygge de nødvendige reserver, vil det skabe usikkerhed om kvaliteten af vores obligationer. Den usikkerhed vil få renten til at stige. De aktuelle høje bidragssatser er så at sige en adgangsbillet til lavere renter,« vurderer Jens Kr. A. Møller.

To årsager

I Nykredit påpeger vice-direktør Poul Erik Jørgensen, at de stigende bidragssatser især skyldes to forhold: »Lovgivningen er ændret, så vi skal binde betydeligt mere kapital, hver gang vi låner en million ud til en land-

mand. Samtidig er prisen på den kapital, vi skal binde, blevet mangedoblet under krisen.«

Ifølge Poul Erik Jørgensen vil landbruget de kommende år formentlig blive ramt af yderligere forhøjelser af bidragssatserne.

»Erhvervets totale gennemsnitlige bidragssats (0,95 pct. ifølge VFL) vil formentlig komme højere op, og samtidig vil vi se en tendens til, at satserne bliver endnu mere differentierede. Dvs. at de største pristigninger vil ramme de landmænd, som udløser de største omkostninger hos os,« forventer Poul Erik Jørgensen.

Denne differentiering indebærer dermed, at landmænd med svag økonomi bliver ramt af de største stigninger på bidragssatserne de kommende år.